Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 185. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 29, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 29-го ВЕРЕСНЯ 1995 р. Ч. 185. РІК CII.

О. Мороз схвалює приступлення до РЕ

Страсбург (УНІАР). — 27-го вересня українська делегація на Парляментарній асамблеї Ради Европи провела пресконференцію. Голова Верховної Ради України Олександер Мороз, відповідаючи на запитання представників засобів масової інформації, відзначив доброзичливе ставлення до України з боку усіх експертів і доповідачів від Ради европейських комісій, які побували в Україні. „Зроблені ними аналізи ситуації були об'єктивними", — сказав О. Мороз.

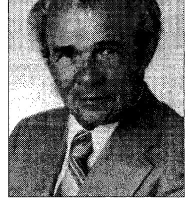
Торкаючися питання про скасування смертної кари, що є необхідною умовою виконання загальноевропейських конвенцій, О. Мороз вказав на постійну тенденцію українського законодавства до лібералізації. „Тепер, — сказав він, — смертні вироки можуть бути винесені лише у п'яти випадках — очевидно, ми будемо йти і на дальше пом'якшення, але на сьогодні ми ще не го-тові повністю від смертної кари відмовитися".

Відповідаючи на запитання про міжконфесійну ситуацію в Україні, голова ВР схарактеризував події 18-го липня, як такі, що мають не церковне, а навколоцерковне походження. Загалом же Україна дотримується принципу рівного ставлення до всіх конфесій, всіх віровчень, якщо їхня діяльність не суперечить існуючим законам.

Підсумки позитивного голосування на Парляментарній асамблеї Ради Европи щодо вступу України О. Мороз назвав підсумком тієї величезної праці, яку провели українські законодавці і виконавча влада для того, щоб Україна, ставши на шлях демократичних перетворень, з цього шляху вже не звернула.

П. Яцик пожертвував 500,000 дол. на українознавчі студії в Колюмбійському університеті

Ню Йорк. — Відомий українсько-канадський підприємець і філантроп Петро Яцик пожертвув 500,000 дол. Інститутові ім. Гаррімана Колюмбійського університету в Ню Йорку на поширення програми вищих студій з українознавства. Це вже друга його пожертва Інститутові після 1993 року, відколи там започатковано викладання української мови, літератури, культури, історії й політики. Перша пожертва виносила 75,000 дол. і так само була призначена на підтримку навчання, на дослідницькі проєкти та на запросини провідних науковців з України.



Петро Яцик

„Завдяки жертовності на Яцика, ім'ям якого називатиметься тепер наша українознавча програма, — сказав директор Інституту проф. Марк вон Гейґен, — ми маємо змогу поширити коло викладачів, запропонувати нові курси з української політики й економіки, встановити для студентів низку стипендій та започаткувати видавничу програму, зосереджену на українстиці".

Заснований у 1946 році як один із найголовніших совєтологічних центрів, Інститут ім. Гаррімана підготував десятки фахівців, що працюють нині в американському уряді, в дипломатії, бізнесі, журналістиці та неурядових

(Закінчення на стор. 3)

Президент Росії зробив нові призначення

Севастопіль (УНІАР). — Указом президента Росії керівника прибережних військ та морської піхоти Чорноморської фльоти генерал-майора Володимира Романенка призначено керівником прибережних військ ВМФ Росії. Як повідомили кореспондентові УНІАР у пресцентрі прибережних військ та морської піхоти ЧФ, 27-го вересня він від'їздить до Москви.

Новим керівником прибережних військ та морської піхоти Чорноморської фльоти призначено полковника Володимира Черномурова, колишнього заступника В. Романенка.

Зустріч з питань повернення і влаштування кримських татар

КИЇВ. — Перший заступник голови Верховної Ради України Олександер Ткаченко зустрівся з директором реґіонального Евробюро, представником верховного комісара ООН з проблем біженців Джоном Хоркенсом. Розглядалися, зокрема, питання повернення до Криму татар та інших депортованих народів.

За інформацією Олександра Ткаченка на півострів їх повернулося вже понад 250,000, і хоча прибувають вони сюди з поза меж України, облаштування переселенців залишається проблемою лише нашої держави.

КИТАЙ АНУЛЮЄ КОНТРАКТ З ІРАНОМ

Ню Йорк. — Міністер закордонних справ Китаю Кіян Кічен у середу, 27-го вересня, під час двогодинної зустрічі в готелі Валдорф-Асторія, повідомив секретаря Державного департаменту Воррена Кристофера, що його уряд вирішив анулювати свій контракт з Іраном щодо продажу двох ядерних реакторів. Це рішення значно поліпшить стосунки між Вашінґтоном і Пекіном, які останнім часом були дуже напруженими. Одною з головних причин цієї напруженої ситуації було, що всього тільки п'ять місяців тому, на подібній зустрічі також в Ню Йорку, той же сам міністер К. Кічен заявив В. Кристоферові, що незважаючи на гострі протести ЗСА, які намагаються не допустити до придбання ядерної технології войовничим урядом Ірану, Китай таки вирішив здійснити свій задум продажу ядерних реакторів Іранові.

Одначе того ж самого дня, коли К. Кічен повідомив В. Кристофера про зміну думки свого уряду щодо продажу реакторів, він також передав державному секретареві несподівану відмову китайського президента Жіянґ Земіна на запросини президента Билла Клінтона відвідати Вашінґтон. Ця відмова, на думку аналітиків, є зумовлена не відкиненням самих запросин, але настоюванням Китаю, що їхньому президентові належиться офіційна візита з 21-гарматним пострілом привіту, гостиною у Білому Домі та китайськими прапорами на Пенсильванія авеню у Вашінґтоні.

Україну відвідала делеґація Норвегії

Київ (УНІАР). — Тут 24-26-го вересня перебувала делеґація Міністерства закордонних справ Норвегії на чолі з генеральним секретарем МЗС Норвегії Кєлем Коллінґом. До сьогодні вважаються чинними п'ять угод та конвенцій, які укладено з Норвегією ще за часів СССР. Тому договірно-правна база українсько-норвезьких взаємин потребує зміщення і поглиблення. Тепер у стадії погодження перебувають міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій та про уникнення подвійного оподаткування доходів та майна.

Перспективними напрямками співробітництва з Норвегією є нафтова та газова промисловости, зокрема, спільні пошуково-розвідувальні роботи, видобуток, транспортування та збут ґазу, нафти і нафтопродуктів, нафтохемічна промисловість, виробництво пластики та мінеральних добрив, суднобудування. Норвегія зацікавлена у співробітництві з Україною у багатьох галузях. Цей факт підтверджує ухвалення норвезьким парляментом 1992 році довготермінової програми дій щодо сприяння здійсненню реформ у країнах з перехідною економікою. У рамках цієї програми Норвегія висловила готовість фінансувати економічні проєкти в Україні, проєкти гуманітарної спрямованости.

Адмірал І. Касатонов сподівається кращих українсько-російських відносин

Севастопіль (УНІАР). — „Сочинська угода — це крок вперед", — заявив 27-го вересня адмірал Ігор Касатонов. — Цим документом закріплено важливе положення про те, що Україна не тільки наш сусід, але й стратегічний партнер. Я вважаю, що з Україною у нас має бути міцніше, надійніше співробітництво. А щодо Чорноморської фльоти, то вона була, є, і буде російською— це об'єктивний хід долі". Ігор Касатонов відзначив, що дальші переговори будуть непростими: спроби витіснення, виштовхування, видавлювання Росії будуть тривати. Важким залишається питання про статус Севастополя. І. Касатонов сказав: „Ми сподіваємося, що після виборів нового російського парляменту відносини між Україною та Росією поліпшаться, і в социльному пакеті відбудуться зміни на краще. На сьогодні і в Росії ще немає чіткого законодавства, наприклад, з пенсійного фонду для звільнених в резерв. Я не політик і не відповідаю за закони. Тут були Затулін, Зюзанов, не знаю, що вони обіцяли, але знаю, що в міністерстві оборони є тверда настанова: необхідно займатися підготовою до виборів, не пускати її на самоплив, як це було в попередніх виборах".

Виміна досвідом на медичному відтинку конечна

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Вже не вперше зустрічаємося із потвердженням бажання стажування фахівців з України, а вже зокрема таке стажування і доповнення досвідом і технологією побажане серед лікарів.



Борис Кривко

Про це говорить в часі коротких відвідин в ЗСА головний лікар Львівської обласної клінічної лікарні д-р Борис Кривко, що перебував в ЗСА тепер два тижні на вишколі в лікарні в Дітройті разом із своїми товаришами праці д-р Мирославою Струк і д-р Андрієм Тузаком зі Львова.

Д-р Б. Кривко інформує, що вже від 1993 року існує партнерська співпраця з лікарнею Милосердя в Дітройті, яку заініціювала і її спонсорує програма міжнародного розвитку із представництвом у Вашінґтоні, з якої користують фахівці з України, Білорусі та Молдови.

Наш гість розповідає, що у цій виміній програмі у Львові вже перебували лікарі із ЗСА і вона йде у сімох різних ділянках — ревматизму, неонатології, хірургічної ляпароскопії, ендископічної урології, мікрохірургії ока, мікрохірургії вуха і програми нагляду допомоги. Усі ці програми вимагають не лише фахового знання, але також особливого технічного вивінування і д-р Б. Кривко з вдячністю стверджує, що завдяки співпраці обласна лікарня у Львові вже отримала різні інструменти, апаратуру та дійсно активну особисту допомогу лікарів з Дітройту — і це українців, як і не українців.

Він з вдячністю підкреслює допомогу д-р Павла Джуля, д-р Андрія Шереметі, д-р Зірки Калинич, а вже особливо лікарської родини Романа Балтаровича, а це д-р Марії і дочок Оксани, Лесі та Марічки. В неонатології, для якої в обласній лікарні визначених є 40-50 ліжок, допомагає активно медсестра Кристін Нюмен, д-р Езутан і д-р Леш коли, йдеться про неукраїнців, як також загально має Львівська обласна лікарня допомогу, заступника президента системи охорони здоров'я Ричарда Вінтропа і його асистента Аллена Кейса.

Як підкреслює наш гість дуже сильно, лікарі з України — це добрі фахівці та знають своє ремесло — потребують однак познайомитись з найновішою лікарсько-хірургічною технікою та як використовувати найновіші здобутки медицини.

— Ми не хочемо милостині і датків із ЗСА, байдуже від американців чи українців, а тільки передання досвіду і знання для уведення нових способів лікування, — каже д-р Б. Кривко.

— Чи можете подати також деякі інформації про лікарню, якої ви тепер керівником?

— Львівська обласна клінічна лікарня має 1,160 ліжок, 420 лікарів та 900 медсестер і вона служить хворим не лише нашої области, а цілому західньому реґіонові України, що має тепер біля 10 млн. населення. Ми виконуємо там складні операції серця, закладаємо „пейс-мейкери", перещеплення нирок, мікрохірургію, ляпороскопійну хірургію, одним словом всі спеціяльності клінічні та амбулаторійні. Тому нам так важлива співпраця з лікарями в ЗСА у технології, але на засадах рівного партнерства. Мене особисто цікавить не лише технологія невідкладної медицини, але також спосіб фінансування лікарень, лікарів та забезпечених організацій в ЗСА.

(Закінчення на стор. 3)

Українські жінки гідні посісти краще місце

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 27-го вересня, відбувся круглий стіл, учасники якого обговорили питання, пов'язані з проведенням Четвертої світової конференції з питань жінок та форуму жіночих неурядових організацій. Влаштувало круглий стіл представництво ООН в Україні. Голова місії ООН в Україні Стівен Бравн зазначив, що дискусію на круглому столі потрібно проводити у чотирьох напрямках: політичному, юридичному, економічному і соціяльному. Він запевнив, що представництво ООН в Україні сприятиме вирішенню всіх питань, пов'язаних зі станом жіноцтва. „Я не хочу сказати, що в Україні є проблеми у становищі жінок, але українські жінки гідні посісти краще місце, ніж те, у якому перебувають тепер", — наголосив С. Бравн.

Жінки, які взяли участь у круглому столі, наголошували, що до чотирьох напрямків, запропонованих представництвом ООН, варто додати ще й інформаційний аспект, бо, на їхню думку, жіночий голос майже виключений з інформаційного простору України.

В Україні

Газета Чорноморської фльоти критикує стратегію керівництва України

СЕВАСТОПІЛЬ. — „Шлях в нікуди". Так характеризує стратегічну лінію нинішнього керівництва України оглядач газети ЧФ „Флаг Родіны", капітан третьої ранги Іван Сидоров. Сьогоднішню політичну та економічну ситуацію в Україні він оцінює як „національну катастрофу", посилаючися при цьому на провідника Комуністичної Партії України Петра Симоненка і „Українські закордонні аналітичні центри". „Сьогодні Україна в своїх зовнішньополітичних зв'язках надає пріоритет таким державам, як ЗСА, Канада, Німеччина, Ізраїль. Серед країн „ближнього зарубіжжя" Україна зацікавлена в співробітництві з Литвою, Туркменією, але ніяк не в поширенні своїх зв'язків з Росією".

Післяприватизаційна підтримка підприємств

КИЇВ. — ЕК–ТАСІС Консорціюм „Післяприватизаційна підтримка" і Український Центр Післяприватизаційної Підтримки Підприємств (УЦППП) провели пресконференцію, на якій розглянуто питання про програму підтримки підприємств після приватизації. У пресконференції взяли участь директор УЦППП Олександер Саврук, представники Фонду Державного Майна та Консорціюму Клінвест, який працює у галузях загального керування проєктом, реструктуризації та підготови кадрів. Олександер Саврук повідомив, що УЦППП був створений 12-го лютого 1995 року за допомогою Фонду Державного Майна з метою сприяння приватизаційному процесові в Україні. Підприємства вже почали подавати заяви на участь у програмі реструктуризації, їх відбір проводитиметься за конкурсом, що організує консорціюм. Особливу увагу консорціюм приділятиме якості роботи на підприємствах та впровадженню системи контролю.

Готується розгляд питання про приєднання ВР до МПА

КИЇВ. — Комісія у закордонних справах і зв'язках з СНД готує до розгляду питання про приєднання Верховної Ради України до угоди про Міжпарляментарну асамблею держав-учасниць Співдружности Незалежних Держав. В інтерв'ю кореспондентові УНІАР заступник голови Комісії Іван Заєць повідомив, що комісія готується до розгляду серії документів, які, на думку І. Зайця, повинні переконати народних депутатів у недоцільності приєднання до Міжпарляментарної асамблеї. Як зазначається у конвенції про МПА, цей орган є міждержавним і тому приєднання до МПА, на думку І. Зайця, недоцільне, оскільки суперечить застереженню до угоди про створення СНД з 10-го грудня 1991 року. І. Заєць 27-го вересня мав брати участь у зустрічі Олександра Ткаченка з представниками Північної Ради.

Активізують економічну співпрацю з Казахстаном

КИЇВ. — Одним із наслідків візити Президента України Леоніда Кучми до Казахстану, яка завершилася 23-го вересня, стало підписання президентами двох країн Спільного комюніке. Одним із положень цього документу, між іншим, передбачено активізувати працю спільної українсько-казахської Комісії з економічного співробітництва. Комісію створено ще 1994 року. У середині листопада у Києві відбудеться перше засідання цієї комісії. З українського боку Комісію очолює перший віцепрем'єр-міністер України Павло Лазаренко.

Україну відвідає міністер закордонних справ Чехії

КИЇВ. — На жовтень цього року призначено офіційну візиту до України голови зовнішньо-політичного відомства Чехії Йозефа Зеленіца. Програму візити і питання українсько-чеських відносин обговорювали під час зустрічі Й. Зеленіц з надзвичайним і амбасадор України в Чехії Андрій Озадовський. Як повідомив прес-аташе амбасади Чехії, міністер закордонних справ цієї держави прибуває на запрошення Геннадія Удовенка.

О. Лавринович прокоментував вступ України до Ради Европи

Київ (УНІАР). — „Україна зробила дуже важливий крок в утвердженні себе як европейської держави. Її визнано країною, яка відповідає основним вимогам европейських держав із сталою демократією", — сказав 27-го вересня народний депутат, перший заступник голови Народного Руху України Олександер Лавринович, коментуючи рішення Парляментарної асамблеї Ради Европи. Він підкреслив, що підсумку голосування у Страсбурзі засвідчили правильність і самостійність зовнішньої політики України, яка не має наміру виконувати функції сателіту будь-якої держави.

У СВІТІ

ВИСТУПАЮЧИ НА засіданні парляментарної асамблеї Ради Европи у Стасбурзі, Франція, державний секретар Ватикану Кардинал Анджельо Содано повідомив: „Святий Престіл вимагає запровадження міжнародних ґарантій для старої частини Єрусалиму, де знаходяться християнські, жидівські та мусулманські святині". При цьому Кардинал А. Содано уточнив, що Ватикан має на увазі не „інтернаціоналізацію" всього Єрусалиму, а тільки ґарантії для нормального функціонування святих місць. „Ми хочемо не поділеного, а єдиного, спільного для всіх трьох релігій Єрусалиму",— підкреслив державний секретар Ватикану.

У ПЕКІНІ в умовинах цілковитої секретности відбувається пленум ЦК КПК. На думку спостерігачів, головним змістом його праці є перевірка стабільности теперішнього партійного керівництва країни. Пленум мусить у якийсь спосіб зареагувати на збільшення політичного впливу армійської верхівки. Відомо, що китайський генералітет відверто виявив невдоволення генеральним секретарем партії Цзяном Цземінем, який „нічого не зробив, щоб унеможливити візиту президента Тайвану Лі Денґвея до ЗСА". Пленум вивів зі складу ЦК колишнього першого секретаря пекінського міського комітету КПК Чєня Ситуна, звинуваченого в корупції. Пленум також має обговорити пляни внутрішнього розвитку на наступні п'ять років. Очікується, що комуністичні керівники схвалять „більш консервативний курс на розвиток китайської промисловости".

В АМЕРИЦІ

ЩОБ ЗБАЛЯНСУВАТИ державний бюджет, республіканці запропонували зменшити видатки на програми медичного забезпечення Медікер і Медікейд. З такою розв'язкою не погоджується президент Билл Клінтон, який попередив, що накладе вето, на будь-який законопроєкт, якщо пропонуватимуть щось подібного. З уваги на це сенатори з обидвох партій у вівторок, 26-го вересня, запропонували, щоб для розв'язки деяких проблем збалянсування бюджету Уряд сповільнив підвищення платностей соціяльного забезпечення з уваги на інфляцію. Сенатор-демократ з Ню Йорку Деніел Петрик Мойниген, сказав, що можна це зробити, бо ці річні підвишки є базовані на перебільшених припущеннях інфляції.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ З КОНФЕРЕНЦІЇ на острові Мекінек, яку впродовж двох днів минулого кінця тижня влаштовували республіканці стейту Мишиґен, спікер Палати Репрезентантів Нют Ґінґріч з дружиною Меріенн мали жахливе пережиття. У понеділок, 26-го вересня, коли невеликий реактивний літак з ними і їхніми двома охоронцями мав зносити-ся, наткнувся на природню перешкоду — чотири канадські дикі качки ,з яких одну повітря всмоктало в правий мотор, а інші ударились . Щоб не спричинити катастрофи, летун припинив злет, але літак вдалось йому зупинити вже 30 стіп за злітно-приземлювальною смугою. Ніхто з присутніх не був пошкоджений.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Є тільки один спосіб допомогти Росії

Аж шкода стає Росію. Мусить, бідна, вічно сушити собі голову, придумуючи все „прогресивніші" аргументи на користь усе тієї ж мети — жити за рахунок інших народів. Тяжкий клопіт та ще й марний, бо все одно шила в мішку не сховаєш: скільки б не вживати „шовкових теорій" , а врешті, в останній точці, грубим чоботом муситься ступити на поріг чужої хати і почати „визволяти" її челядь — від хліба, від волі, від майбутнього. І ця „визвольна місія" так захоплює росіян, що тим часом їхню власну хату опосідає біблійна „гидь запустіння". Згадаймо, як у 70-ті роки, коли СССР вступив в „епоху розвинутого соцялізму", Москва раптом, якось дуже нелогічно, розпочала „освоювати Нечорнозем'я", власне російську територію, — виявилося, що за минулі віки цей дивний народ „освоював" все довкола, крім власної землі!

Тут корінь усіх їхніх проблем: росіяни завжди обернуті до своєї Росії спиною, а до світу — привабливим антуражем: то „скипетром білого царя", то "пролетарським інтернаціоналізмом", то „союзом совєтських соціялістичних республік", то „співдружністю незалежних держав", то „поглибленою економічною інтеграцією" й подібними евфемізмами, котрі приховують примітивну сутність підкорення і поглинення інших земель і народів.

Чи цьому колись буде край? Можливі різні відповіді. Є категорія „занадто логічних" людей, яким здається, що варто на неправду показати пальцем, й вона відразу щезне.Отаких довірливих дуже багато серед нас, українців. Мабуть, наша генетична пам'ять зберігає інформацію про цілком інше буття українського роду-народу — ясне, погідне, без лукавства і кривди.А тепер ми ніяк не годні збагнути, що сталося з нами і зі світом.Чи не варто в цьому випадку подивитися кругом чужими очима? Американський вчений Джеймс Мейс, для якого Україна стала другою батьківщиною, остерігає: „Найбільше зло завжди приходить у світ під маскою найбільшого добра".

Чи ж не так? На наших очах те „найбільше добро" вже спіткало Білорусь. На останній мінській зустрічі керівників країн СНД російський президент Єльцин похвалив білорусів за „правильний вибір", за те, що вони „подали приклад, як треба здійснювати інтеграцію".А відразу по зустрічі прем'єр-міністер Росії Черномирдін запевнив, що „Україна йде цим самим шляхом".Для Москви ж усе одно — що Білорусь, що Чечня, що Україна. Москва має тільки один шлях — „визволяти". Цими днями президент Єльцин підписав спеціяльний указ „про стратегічні взаємини з країнами СНД", односторонньо узаконивши „охорону спільних зовнішніх кордонів СНД". Тобто, в дусі своїх невикорінених старшобратських рефлексій, росіяни визначають фактичний статус української незалежної держави, і згідно з цим статусом українську „незалежність" треба буде завжди вживати у знаках наведення.

Ще й рідненькі малороси сприяють цьому. Депутатська фракція „Комуністи України за соціяльну справедливість" заініціювала вступ України до Міжпарляментарної асамблеї країн СНД, іґноруючи при цьому проголошену ще першим Президентом і підтверджену другим орієнтацію української держави на позабльоковість. Поквапливість, з якою ліві тягнуть Україну на схід, зрозуміла: треба паралізувати її здатніть співпрацювати зі Заходом, з Европою.

„Російське самодержавство — це психологія і світогляд, які зформувалися в російському народі під впливом успішної колонізаційної політики царів. Сподівання російської людини на кращу долю довго пов'язувалося не з тим місцем, де вона живе, а з тим, де вона могла б жити, де російської людини ще нема, але де вона могла б опинитися в наслідок загарбницької війни",— пише український філософ Євген Ященко. І ще одна цитата з його статті „Воля до порядку", яка лище щойно, по 16 роках після написання, побачила світ: „У цьому трагедія Росії, трагедія її народу, який з усієї сили самодержавства століттями чіплявся за владу над довколишніми народами і чіпляється сьогодні, всерйоз гадаючи, що тільки-но він відпустить пригнічені нації на волю, то одразу піде на дно. Навпаки. У росіян розв'яжуться руки для наведення порядку у себе вдома".

Ба — щось довго не розв'язуються. Єдиний спосіб допомогти Росії — це без зла і ненависти, але сміло і непохитно протистояти їй.

Сергій Баликов,
Україна

ШУКАННЯ ВЛАСНИХ ШЛЯХІВ

У своїй доповіді „Основні напрями діяльности уряду в умовах ринкової реформації економіки України", виголошеній 15-го вересня ц. р. на нараді економістів п. з. „Економіка України і шляхи її дальшого реформування", скликаній за ініціятивою Президента України, прем'єр-міністер Євген Марчук підкреслив, що „нам необхідно шукати свій, український шлях переходу до ринкової економіки, до ринкових відносин".

Євген Марчук проаналізував причини економічного занепаду в країні. У товаровиробничій сфері, сказав він, ми дійшли до критичної ситуації. Однак він відзначив, що Кабінет Міністрів розраховує вже найближчим часом викоренити неґативні явища в економіці. Він назвав основні напрями реформування національної економіки країни. Серед них: створення міцної законодавчої бази, орієнтація на власні сили і народні традиції, заходи щодо розвитку товаровиробничої сфери, встановлення старої управлінської вертикалі, реґулювання економічних установ, турбота про висококваліфікованих спеціялістів, науку, освіту. Уряд плянує зробити особливий наголос на підтримці легкої і харчової промисловости, а в цілому підтримку, в першу чергу, отримають імпортозамінні і конкурентоздатні галузі економіки. Кабінет Міністрів відмовляється від тотальної фінансової санації підприємств: грошові інвестиції повинні бути специфічними.

Основні зусилля Уряду в 1996 році, продовжував Є. Марчук, будуть концентруватися на розвитку паливно-енерґетичного комплексу і запровадження енерґо- і ресурсозберігаючих технологій. Як пріоритетне завдання Уряд розглядає підтримку і стимулювання українських товаровиробників. З метою захисту державного внутрішнього ринку передбачається комплекс дієвих заходів. Торкаючись ролі міжнародних фінансових організацій в реформуванні економіки України, голова Уряду відзначив необхідність пошуку можливостей консолідації зусиль з іноземними партнерами в здійсненні масштабних проєктів і ефективного використання геополітичного положення України. Важливі також активізація ролі України в реконструкції діючих і будівництві на її території нових трансконтинентальних нафто- і ґазопроводів.

Метою соціяльної політики Уряду найближчим часом, сказав Є. Марчук, є недопущення дальшого зубожіння більшости населення в умовах кризового стану економіки. Він вважає, що піднесення виробничих сил, орієнтація на їх стимулювання, допоможуть пожвавити економіку України, забезпечити її народові гідні соціяльні умови.

На нараді виступили віцепрем'єр-міністри Роман Шпек, Анатолій Кінах, Петро Саблук, Віктор Пинзеник, під керівництвом яких працювали секції макроекономіки і фінансів, промислової, аґропромислової і соціяльної політики. На їх думку, щоб побороти кризу, необхідно перестати займатися ринковою романтикою і перейти до перевірених, ефективних дій. Підкреслювалося, що перш за все треба здійснити структурні перетворення в економіці, вжити заходів для захисту українського товаровиробництва.

Роблячи підсумки наради економістів, Президент України Леонід Кучма зазначив, що урядова програма економічних реформ отримала, загалом, позитивну оцінку. „Я з повагою ставлюся і до альтернативних ідей, що були тут висунуті, і до критичних зауважень, — сказав голова держави. — В ході дискусії ми ще раз переконалися, що в Україні є шлях виходу з кризи".

На думку Л. Кучми, економічна наука в країні все ще значно відірвана від життя. Він запевнив учасників наради, що всі їх пропозиції і проєкти буде вивчено, узагальнено і включено до проєкту урядової програми економічних перетворень, який буде найближчим часом передано на розгляд Верховної Ради України.

Юрій Р. Рибак

СУЧАСНИЙ ПАРАДОКС ПРАЦІ

Понад сто років тому відомий американський державний діяч і промовець Даніел Вебстер (1782-1852) писав, що „зайнятість дає здоров'я, тверезість і мораль, а разом з доброю зарплатою творить в країні, як наша, загальний добробут, задоволення і підбадьорення". Розвиток соціяльно-економічної думки у ЗСА погоджується з правильністю висловленого погляду, а американський винахідник Тома Едісон (1847-1931) вважав, що „немає заступника важкої праці".

І хоч праця у творенні народного добробуту є одним з основних факторів, то вона в американській історії переживала не один парадокс, себто внутрішньо-суперечливий вислів, думка, погляд, твердження. Це головно проявилось, коли висота винагороди і рід зайняття впливали на соціяльне і моральне наставлення робітників. Ось пригадаймо хоч би заплату муринським невільникам при вирощуванні бавовни. Чи доволі низькі ставки для іміґрантів, поки вони зуміли стати на власні ноги. А був теж час, коли „барони", які мали велику і навіть абсолютну силу у деяких галузях бизнесу та індустрії, експлуатувати робочу силу. Само собою, це викликало реакцію появи профспілок з метою боротьби за кращу долю робітництва... Але і тут появився парадокс, бо, як казали самі робітники, „Великі гроші можна заробити на тяжкій або небезпечній праці, або там, де є сильна профспілка, без огляду на те, що виконувати". Профспілка зробила багато, однак перетягнула струну, бо створилися місця, де члени профспілки діставали заплату за те, що нічого не робили або нормальну працю однієї особи мусіли виконувати кілька. І так довго, як довго профспілки мали монополію і могли вирішувати долю і недолю підприємства, так довго добивалися своїх вимог... Та час змінився, бо під впливом ґльобальної конкуренції і дешевої робочої сили деінде стало вигіднішим для фірм закривати або переносити заводи. При цьому можна завважити, що підприємства стали радше предметом спекуляції. Їхнє керівництво зливає свої підприємства водне задля більших винагород для себе і збільшеного доходу для акціонерів. Вони всі не дуже турбуються матеріяльним забезпеченням працівників, які мають моральне право на це, бо ж своїм трудом і відданістю втримували фундамент підприємства.

Нині на підставі загального опиту довідуємось, що в ЗСА 44 відс. працівників ґлибоко стурбовані, бо їх можуть кожної хвилини звільнити з праці або примусити до передчасної пенсії. У цьому наставленні працівників є своє оправдання, бо у 1991-92 роках майже три мільйони повнозайнятих праць суцільно вилучено!.. І не дивно, що люди у праці стали більш нервовими. Корінь причини у тому, що незалежно від того, як знаменитим і відданим є працівник — це не є повною ґарантією певности праці. Був час, що колись осіб з малою продуктивністю першими звільняли з праці. Коли ж тепер приходить вирішальна хвилина, то буває, що ніякі додатні прикмети і заслуги працівника не мають сили охоронити його від „чистки". Це неґативно відбивається на наставленні всіх службовиків до підприємця. І тому переконання працівника, що його льояльність знайде заслужену винагороду, стає тільки „голубою мрією"... Але і начальство не зовсім певне своєї постійної позиції, бо успіх у виконуванні завдання не завжди означає „підніматись по корпоративній драбині" до вищих позицій. Ще так недавно фірма переносила начальника за кордон, однак виявилося, що економічніше і більш корисно для неї анґажувати автохтонів, які прекрасно вив'язуються зі своїх призначень.

Насувається просте питання: який парадокс очікує працівника? Отож залишилось йому „без надії сподіватись". Не думати ночами про звільнення. Погодитися з дійсністю і приготовитися серйозно до шукання нової праці у новій фірмі з новими вимогами... А коли б у майбутньому таке приготування виявилось витратою часу, то для сучасности воно є добрим середником заспокоїти себе духово і відсунути турботні думки на пізніше.

У ділянці фабричних робітників парадокс праці зустрічається в тому, що виробнича індустрія, незважаючи на кількість безробіття на ринку праці, відчуває пекучий брак кваліфікованих робітників. Буває, що тисячі аплікантів не мають можливости працювати, бо бракує їм потрібних навиків вживати комп'ютери, які контролюють виробничі машини. Крім того, від добре оплачуваних робітників вимагається знання дещо вищої математики і здатність спілкування. Бракує доросту, бо більшість студентів середніх шкіл з тим природним обдаруванням замість до фабрики, ідуть до коледжу. У загальному проблема знайти кваліфіковану особу, яка відповідала б вимогам фірми, доволі складна. Ось приклад з фірми Лінкольн Електрік у стейті Огайо. Ця фірма за останні 18 місяців одержала 20 тисяч аплікацій на працю і більшість відкинула, залишаючи багато вільних місць. Скат Пейпер Компанія переглянула понад 14 тисяч аплікацій для своєї нової фабрики. А з 10 тисяч можливих аплікантів, які перевірено, чотири тисячі не перейшли тест основ англійської мови і середньошкільної альґебри. Остаточно прийнято 174 робітників!

Коли ж дивитися на таке важливе нині співвідношення людини до машини, то насувається думка, що одна машина може тепер працювати за одну сотню звичайних людей, однак ні одна машина не може працювати за одну надзвичайну людину... При цьому завважується, що самі машини і, скажімо, комп'ютери без людини — це „склад мертвих предметів".

Роман Кухар

Поет громадянського етосу

(Іван Світличний, 1929—92)

Іван Світличний, „У мене — тільки слово". Поезії, поеми, переклади, передмова Михайлини Коцюбинської, ілюстрації, мистецьке оформлення Івана Остафійчука. В-во „Фоліо", Харків, 1994, 432 стор.



Іван Світличний

Видатний діяч літературно-суспільного руху шістдесятих років в Україні, один з наших прославлених дисидентів сумління в деспотичній совєтській тюрмі народів, Іван Світличний — широковідомий не тільки на рідних землях, але й за їх межами. У свідомості рядового громадянина вирізьблений його чіткий профіль характерної, простолінійної, гуманної і безстрашної людини, борця за людські права в найжорстокішій у світі імперії зла, інтеліґента з високою освітою й талантом літератора й публіциста, насправді ментора в ідейній сім'ї шістдесятників. Жертовне життя того громадянина кришталевого характеру, чиє прізвище „Світличний" є вже само з себе „номен-омен" зразком світлих людських прикмет, несподівано закінчилось завчасу, підточене постійними митарствами переслідувань і каторг варварського режиму, ворожого до кожного прояву вільного, нескореного, патріотичного слова.

А Світличний володів ним по-майстерному та не скривався зі своїм гострим осудом чужинецьких займанців України й тих безхребетних обивателів її, що вислуговувались нищівним, протинародним заправникам. Читачі „захалявної" літератури, зокрема „Українського Вісника", звикли були до його логічних і переконливих, прозорих своїми висновками статтей, що знаменували стиль літературної прози цього спокійного, бистроумного вченого і знаючого автора. Зате у виданій посмертно книзі його поетичних творів „У мене — тільки слово" об'явився Іван Світличний широкій читацькій громаді, як замітний поет, в тому числі й перекладач давньоукраїнської і чужоземної поезії, міцних, безкомпромісових рис людини-борця, в цілому, поета літератури громадянського характеру.

В цьому розумінні Світличний прокладає дальший шлях суспільно наголошеній поетичній творчості ще з часів Володимира Самійленка, Павла Грабовського, Гриця Чупринки й аж до Василя Симоненка й Василя Стуса. Їх усіх, від Шевченка, Франка й Лесі Українки, можна б охопити під одним суспільно визначальним зманенником — борців за свободу України. Світличний залюбки перекладає майстрів французької поезії, серед яких не один вирізняється чітким обрисом поета-громадянина, як от його улюблений П'єр Жан Беранже, деякі з пляди парнасців, зокрема ж їхній попередник Андре Шеньє, що загинув за свої погляди на ешафоті під час Французької революції.

Об'ємиста збірка поетичних творів Івана Світличного, яку саме обговорюємо, відкриває її автора на всю широчінь його генія — прекрасного знавця української мови, що вже проглядає хоч би з багатого вибору словожитку в техніці його римування, ерудита клясичної й загальноевропейської літератури, глибокого мислителя та рішучого, прямолінійного речника української національної правди. Остання характеристика торкається особливо його ориґінальної поезії — вона проста, оголена з наряду, іноді аж різка, без будь-яких прикрас, зайвої бутафорії.

Чому ж поетові, що здатен передавати найтонші відтінки чужої поетичної мови в його перекладах, недостає ніжности вислову, красномовности, веселкових кольорів поетичної Музи, метафоричної її плястики — в його власних ориґінальних віршах?

Відповідь на це питання дає нам сам автор:

А на Парнасі пан Здоровий Глузд
В екстазі, в трансі слави
і шедеврів
Не затуляє пречистих уст
І вдовольняє черево пророче:
Що хоче їсть і п'є також, що хоче.
....
Поети! Не пишайтеся вінцем
Лавровим. Ваш вінець —
терновий.
Позаздріть музі Стуса й
Калинця.
...А пісня довга. Їй нема кінця.

(„Рильські октави")

Тим то й називає Іван Світличний свої сонети „незграбними, негречними, неблагонадійними", бо їх завданням є відтворити неприховану й неприкрашену дійсність в Україні, у всій її роз'ятреній сутності. У своїх поемах „Архімед", „Рильські октави", „Курбас" поет ще раз з'ясовує своє безкомпромісове становище до ворогів і недругів, картаючи тих сучасників — фаворитів панівного режиму, що примкнули очі на трагічне становище батьківщини:

Як на Вкраїну знагла налетів
„З-за гір та з-за високих
сизокрилий" —
І полилася тепла кров братів.

(Закінчення на стор. 3)

Левко Хмельковський,
журналіст, Черкаси, Україна

УКРАЇНА — БІДНА Й БАГАТА

I

Економічна катастрофа в Україні — найпопулярніша тема публікацій, інтерв'ю в електронних засобах інформації, приватних розмов. А й справді, після проголошення незалежности України, за 1991-93 роки національний дохід України знизився на 42 відс., оптові ціни на промислову продукцію лише за 10 місяців 1994 року (я оперую даними журналу „Економіка України" за лютий 1995 р.) зросли у 2.1 раза. Зростає дефіцит державного бюджету — тобто нічим оплачувати найнеобхідніші витрати. Інфляція у перші роки після впровадження власних грошей стала рекордною: у 1992 році вона становила 3,000 відс., у 1993-му — понад 10,000 відс. Життєвий рівень за цей час погіршився у 10 разів. І це — на тлі зростання мафіозно-номенклятурної еліти, що формується переважно з колишніх партійно-комсомольських функціонерів, прихованого безробіття, правового безсилля держави і стихійного, некерованого ринку. Доктор економічних наук С. Мочерний зі Львова полічив, що мінімальна заробітна платня покриває не більше 20 відс. фізіологічного мінумуму людини або бюджету виживання.

Інфляція створює хибне уявлення про зростання заробітної платні: у робітників та службовців у першій половині 1995 року вона була у 6 разів вищою, ніж за перше півріччя й у 2.8 раза вищою, ніж у другому півріччі минулого року. У купонному обчисленні вона становила 5.4 млн. карбованців. Середньомісячний дохід на душу населення становив у першій половині нинішнього року 2,936,000 карбованців і був вищим проти другого півріччя минулого року у 2.5 раза. Але витрати на харчування за цей час зросли у 2.5 раза, непродовольчі товари — у два, на послуги — у 3.6 раза. Ціни за півроку зросли на 84.9 відс.

Запам'ятаємо суму середньомісячної платні робітників та службовців — 5.4 млн. Якими ж були ціни на харчі, скажімо, у серпні? Набір з 22 головних продуктів харчування коштував у середньому по Україні 3,613,000 карбованців, тобто на оплату житла, електрики, ґазу, транспорту, придбання речей залишалося 1.8 млн. карбованців. Звісно, з цієї суми не можна оплатити жодну з перелічених послуг. Але йдеться про середнє значення суми харчового набору, а різниця між найдорожчим Севастополем і найдешевшим Тернополем сягає 1.5 раза. В цілому набір має невелику тенденцію до здешевлення, але окремі товари дорожчають і рекордсменом став цукор, який за літо подорожчав на 22 відс. Найдорожчі харчі у Севастополі, Донецьку, в Криму, найдешевші — на Буковині, Волині, Поділлі. Черкащина займає середнє 14-те місце серед 26 областей і міст країни.

У серпні цього року основні харчові продукти коштували (в тисячах крб.): хліб — від 30 до 100, сало 155-280, олія 160-240, молоко 33-57, риба 190-220, масло 320-400, картопля 40-75, яловичина 230-310 тисяч карбованців за кілограм. Долар ЗСА коштував 170-180 тисяч, тож можна перелічити ціни на валюту, що стала міжнародним еквівалентом, пам'ятаючи, що згадана вже середня заробітна платня сягає ледве 30 долярів.

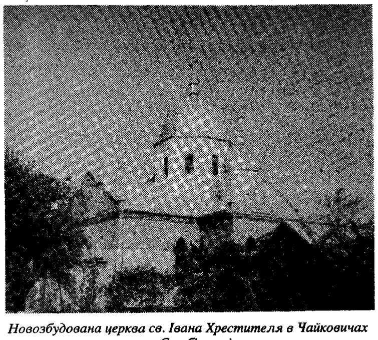
Отже, катастрофа... Посилюються голоси про те, що раніше було краще і марно ми спокусилися незалежністю. Особливо охоче ведуть такі розмови керівники та активісти лівих партій — комуністи, соціялісти і утворені ними численні громадські об'єднання. Чи ж так?

Навіть побіжна аналіза стану справ вказує, що причини нинішнього сумного становища незалежної України породжені у СССР і успадковані звідти. Хоча помилки першого періоду незалежности у ряді випадків теж лише погіршили становище. Насамперед, існувала ґлибока диспропорція в структурі економіки — виробництво засобів виробництва становило 70 відс., ринкових товарів — 30 відс. Засоби виробництва теж були не для ринку, тому що провідним напрямом була мілітаризація промисловости. В Україні керівники СССР розмістили 30 відс. військово-промислового комплексу Союзу, 80 відсотків машинобудування України працювало для війни.

(Закінчення буде)

Прохають допомоги у викінченні будови церкви

Минулого року на сторінках нашого щоденника був поміщений заклик до людей доброї волі, щоб прийшли з допомогою збудувати церкву у селі Чайковичі на Самбірщині. Завдяки щедрим жертводавцям з діяспори та завзяттю і наполегливості мешканців Чайкович збудовано гарну церкву св. Івана Хрестителя.



Новозбудована церква св. Івана Хрестителя в Чайковичах на Самбірщині.

Одначе економічна ситуація в Україні дещо змінилася, все подорожчало в тому будівничий матеріял і праця майстрів. Церква в середині незакінчена і світить пусткою, „але люди сходяться і отець відправляє Службу Божу. Одначе ми не всилі зі своїх пенсій допомогти щоб її відповідно викінчити, все що відкладали на старості літ пропало, але радіємо тим, що маємо, що є Україна, хоч тяжко жити, все так не буде“, — пише голова будівельного комітету Петрунеля Винницька.

Все ж таки не сидять чайковичани зі заложеними руками, виправляють телячі шкіри, а гроші з продажу дають на потреби церкви, інші вишивають ризи, хоругви чи рушники, а ще є такі, що просять знайомих художників намалювати ікони та й так стараються викінчити цю Божу святиню. Одна з жителів Чайкович Ярослава. Сороківська, перебуваючи в ЗСА, допомогала як і скільки могла. Тепер від імені парафіян „просить допомогти чим можемо у їх зусиллях докінчити будувати церкву“.

Пожертви проситься надсилати до Self-Reliance Federal Credit Union, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10 003 зі зазначенням на чеках: Chaikovychi Church Building Fund, Acct. 1975900. А листи можна слати: Ukraine, Львівська обл., Самбірський р-н, с. Чайковичі, вул. Першотравнева, голові церковного будівельного комітету УГКЦ св. Івана Хрестителя, Винницькій Петронелі.

Подяка буде оголошена в пресі, а від церковного комітету всім жертводавцям особисто.

П. Яцик...

(Закінчення зі стор. 1)

організаціях. Останнім часом Інститут відмовляється від традиційного для подібних закладів русоцентризму й приділяє дедалі більше уваги іншим народам Східньої Европи. "Ми переконані, що Україна й Росія є двома ключовими країнами реґіону, — стверджує проф. вон Гейґен, — і докладемо усіх зусиль, щоб наша українознавча програма була успішною".

Заступник директора Інституту проф. Олександр Мотиль особливо підкреслює ту важливу ролю, яку відіграють випускники престижевого Колюмбійського університету в різних сферах американського і міжнародного життя, а відтак цілком слушно вбачає у впровадженні та поширенні українознавчих студій у чільних західніх університетах могутній засіб "українізації" місцевих еліт. "Від цих молодих людей, сьогоднішніх студентів, великою мірою залежить завтрішнє розуміння України на Заході і політика Заходу щодо України", — вважає проф. Мотиль.

Пожертва П. Яцика рівномірно виділятиметься на потреби Інституту ім. Гарримана протягом наступних п'яти років. Як відомо, П. Яцик підтримує фінансово також українознавчі студії у Гарвардському, Торонтонському, Албертському та Лондонському університетах.

Виміна...

(Закінчення зі стор. 1)

— А поясність коротко, як тепер в Україні проходить фінансування лікарської опіки?

— В Україні іде процес переорганізації медичної допомоги. Є стремління змінити систему згідно з якою лікарська допомога мала 10–12 відсотків покриття видатків від держави. Тепер медицина далі працює на державному бюджеті, але ми дістаємо на наші видатки тільки 38–40 відсотків від того, що повинні. Отож шукаємо за способами приватної медицини, але із-за економічної кризи, все це йде дуже поволі. Все ж ми шукаємо за доброю розв'язкою і шукаємо її також тут в ЗСА, де всюди до нас ставляться дуже добре та стараються поділитися досвідом, а це найважливіше. Ми доконче потребуємо розвитку технології і щоб працювала так фармацевтична, як і технологічна індустрія. Наші заводи стоять пусткою і ми шукаємо на Заході не харитативної допомоги, а можливостей розвитку технології та піднайдення закладового капіталу, який напевно обернеться при добрій господарці на дохід. Але ми мусимо самі вийти з цієї економічної кризи, в якій находимося. Ми бачимо тут прихильність до наших проблем усіх чинників, а вже зокрема колеґ-лікарів, які обіцяють приїздити та запрошувати нас тут. Ось наше перебування тут закінчилося зустріччю з українською громадою, щоб переговорити як у майбутньому фінансувати такі програми. А при цьому бачимо зацікавлення такими чи подібними програмами не лише в Дітройті. Ми маємо також зв'язки з Піттсбурґом в ділянці серцевої хірургії через Ротарі клюб і М. Тим'яка та з Клівлендом через д-ра Захарію з ділянки мікрохірургії ока. Отож вертаємося до Львова з вдячністю за вишкіл, за фахову допомогу і за шукання тут за можливістю дальших програм стажування.

Подвійні свячення в Монтреалі

Благословенними і незабутніми для родини та всієї української громади в Монтреалі залишаться дні 9 і 10-го вересня 1995 року, коли з рук Владики Романа Даниляка, під час Архиєрейських Богослужень у церкві Успіння Божої Матері, прийняв піддияконські, а потім дияконські свячення Христофор Борис Іван Павлів.

Він народився 1-го липня 1968 року у Монтреалі. Це син відомих і заслужених культурно-освітніх діячів Ірини з дому Чайківської, директора „Рідної Школи“ ім. Митрополита А. Шептицького та мґра Ореста Павліва, довголітнього працівника Міжнародної Служби Радіо Канади, а тепер голови культурно-освітньої референтури відділу КУК та директора музею ім. Патріярха Йосифа.

Початкову франкомовну школу та українську „Рідну Школу“ Христофор закінчив 1981 року. Від юних літ був членом української молодечої організації Пласт. У 1981 році вступив до Української Папської Малої Семінарії св. Йосафата у Римі, яку закінчив 1986 року. Там, після глибших студій, збуджується в нього духовне покликання.

Від 1986 до 1992 року був питомцем Колеґії св. Софії у Римі. Того ж року закінчив у Римі однорічний курс іконописання і з того часу малює чудові ікони. У 1988 році здобув в Університеті Урбаніяна ступінь бакалявра з філософії, а в 1991 році отримав ступінь бакалявра з богословії у Григоріянському Університеті.

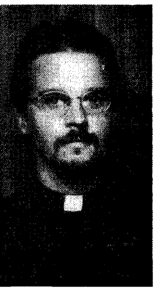
Із 1993 року є студентом програми на ступінь кандидата богословських наук (маґістра) у Папському східньому інституті та є резидентом Грецької колеґії у Римі. Підготовляє докторську дисертацію на тему „Поліхронії собору св. Софії у Києві“. Володіє у слові й письмі українською, англійською, французькою та італійською мовами.

У суботу, 9-го вересня 1995 р. Христофор одержав чин піддиякона. Цей чин уділив йому під час Архиєрейської Літургії Владика Даниляк такими ритуалами, як постриження волосся, вручення посудини для миття рук і орару для надівання через рамена, рукоположення та відповідні молитви.

У проповіді Владика привітав нововисвяченого піддиякона, пояснив, які його функції та висловив батькам признання за гарне виховання сина.

У неділю, 10-го вересня, під час Архиєрейської Літургії, відбулися дияконські свячення, в асисті вісьмох священиків Монтреальського деканату і при масовій участі парафіян та гостей. Під час проповіді Владика вказав на пекучу потребу священичих покликань і дав глибоку моральну науку в пов'язанні з Євангелієм від Матея про притчу про виноградаря. До піднесення молитовного настрою причинився своїм гарним співом мішаний церковний хор під управою Марійки Чолій. В часі відправи, Владика, перед престолом, поклав руку на голову Христофора, відмовив молитву рукоположення і вручив йому дияконські знаки служби. При врученні тих знаків, хор і всі вірні у церкві гучно підтверджували слова Владики „Аксіос“, що значить гідний, достойний. Дальша відправа Святої Літургії відбувалась уже при співучасті нововисвяченого диякона. Після Богослужби і Відспівання многоліття, всі присутні в церкві приступали до диякона, щоб виявити йому дар любови і зложити найкращі побажання на новому етапі його життя.

З нагоди свячень, родина влаштувала у церковній залі святковий обід, що в приємній атмосфері тривав майже три години. Під час обіду батько розповів, як у Христофора вже з юнацьких років



Диякон Х. Павлів

розвивалися зацікавлення релігійними питаннями, як він захоплювався церковним співом та українським візантійським мистецтвом. Його бабуся на смертному ложі, коли Христофор мав усього один рік, висловила бажання, щоб хтось з її трьох внуків став священиком. Саме тепер 25 років після її смерти це задушевне бажання бабусі сповнилося.

Зі споминами, привітами й побажаннями виступали представники різних організацій.

На закінчення промовив Христофор, який відмітив, що недалекий сан священства вимагатиме від нього безмежної витривалости, знання, гарту духа і, понад усе, великої посвяти. Він свідомий того, що його духовні обов'язки не будуть легкі, але надіється, що при Божій допомозі оправдає сподівання, які покладає на нього Христова Свята Церква. Він зложив сердечну подяку своїй мамі і татові за їхні молитви й опіку, сестрам і братові та всій своїй родині за постійну підтримку в його стремліннях.

Зокрема, з глибини душі Христофор подякував Владиці Данилякові за допомогу в завершенні духовної освіти та за чин рукоположення у диякони. Щиро подякував також отцям духовним за участь у Святих Літургіях, Сестрі Лаврентії за поради й турботи, Марійці Чолій, диригентові церковного хору, та хористам і всім присутнім.

З початком жовтня диякон повертається до Риму, щоб закінчити свої студії.

Я. Пришляк

У БОСТОНІ МИНУЛОГО понеділка, 26-го вересня, покищо невідомий злочинець убив 42-річного Пола МекЛофліна асистента генерального прокуратора стейту Массачусеттс. Злочин здійснено з дуже близької віддалі на паркувальній площі поїздової станції, коли П. МекЛофлін вийшовши з поїзду після праці і всідав до свого авта. Місцеві власті намагаються не тільки найти вбивника, але також найти причину цього вбивства. Будучи прокуратором, який розправлявся з міськими вуличними злочинними бандами Бостону, існує можливість, що це могла бути розправа зі сторони банд. Тим часом це вбивство затривожило багатьох урядовців по цілій країні, бо досі такі наявні вбивства державних службовців траплялися рідко.

Поет...

(Закінчення зі стор. 2)

І рідну землю трупи братні
вкрили.
Гай-гай! Не солов'їною була
Та вільна пісня в пазурах орла...

А тих, кого в Сибір, на Колиму,
Як в прірву, гнали,
хто поліг костями,
Тих пом'янути не було кому...

У своїх інвективах на манкуртів, лакузів, літеплих обивателів чужого „отєчества", запроданих бардів, Світличний п'ятнує всіх тих, що проміняли національну честь на ворожу ласку:

Сєрдєґи, пруть юрмою на Олімп
По мед гречаний і гречаний запах,
За мідну бляху, за
жерстяний німб
Міняють сонце в золотих
накрапах.
І кожен радий: подзвін не по нім,
І тішиться: не він у смерті
в лапах,
І в кожного для персональних муз
Естетика одна: здоровий глузд...

Їм і ставить поет перед очі різке протиставлення — недолю в'язнів ідеї супроти марнославства трубадурів імперії:

А тут, у чорнім світі з грат
і дроту,
В голоднім тлумі на
твердинях нар, —
Який нектар, яка краса
й добро тут,
Де мрія мрії — плісня́вий сухар?..
Гай-гай! Ваш мед, гречані
трубадури,
В сім світі — жанр літератури...

(Всі цитати з „Рильських октав")

Щойно в чудових перекладах з европейської літератури, зокрема французьких поетів (Ронсара, Ляфонтена, Беранже, Леконт де Ліля, Бодлера, Верлена), деяких слов'янських (Словацького, Жупанчича, Десанки Максимович та інші), а особливо в майстерному, римованому перекладі давньоруського епосу „Слово про Ігореву січ" віднаходить Світличний весь рясний кольорит притаманного йому поетичного хисту на зображення зовнішнього світу, недоступного своїм волевиявленням його поневоленій батьківщині. А все ж, треба визнати, у підборі своїх перекладів з чужинецьких літератур Світличний керується співзвучністю свого світогляду з подібним у перекладених творах. Спільну подекуди мову знаходить Світличний у зображенні з'явищ природи, таких любих йому, як і цер екладеним авторам. Приведемо зразок:

Круг сонця золотий сідає
в стигле море,
Спроквола тонучи в
безмежжя і глибінь.
В прощальних зблисках
під ошатністю склепінь
Іскриста паморозь вистелила
темні гори...

(Леконт де Ліль, „Круг сонця золотий")

Була весна. Була відлига.
І — Божа благодать була.
Сніги розтанули. Спливла
У небуття недвига-крига...

(Іван Світличний, „Приморозок")

Багата збірка поетичних творів Світличного і своєю прозовою частиною, прекрасним есеєм — словом про Беранже — „Народ був його музою" авторства Світличного та змістовною аналітичною передмовою Михайлини Коцюбинської. Їй послідує поетична присвята Василя Стуса своєму другові долі Іванові Світличному.

Зацікавленим цією вельми цінною публікацією слід звернутися на адресу: Mrs. Nadia Switlychna, 29 Sanford Terr., Irvington, N.J. 07111.

Ділимося сумною вісткою, що 1-го вересня 1995 р. передчасно відійшов у вічність на 74-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

БОГДАН ДУРБАК

Похований 5-го вересня з церкви св. Йосифа у Чикаґо на цвинтарі св. Миколая.

Складаємо щиросердечну подяку за похоронні відправи парохові о. Павлові Ґайді та о. Олегові Романенкові, а також дякові Ярославові Стефанюку.

Дякуємо всій нашій родині, приятелям, сусідам і товаришам з праці за вислови співчуття, молитви і підтримку.

Щире спасибі за замовлені Служби Божі, чудові квіти і пожертви на добродійні цілі.

В пам'ять покійного зложили:

на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля	160 дол.
на Товариство Української Мови в Чикаґо, Ілл.	200 "
на Виховний фонд Пластової Станиці в Чикаґо, Ілл.	350 "
на виховні потреби Пласту в Україні	350 "

Хай Всевишній Господь обдарить усіх вас щедро своїми ласками.

Вічна йому пам'ять!

МАРІЯ ДУРБАК з дітьми, внуками і родиною

Іменем д-ра В. Гординського названа ляборація у Львові

1-го жовтня сповняється перша річниця з дня смерти д-ра Володимира Гординського. Його ім'я залишилось у пам'яті людей як в Україні, так і в діяспорі. Його іменем названа у Львові ляборатoрія, у створенні якої він відіграв рішальну ролю.

Допомогу для України д-р В. Гординський здійснював як віцепрезидент Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля. Налагодити співпрацю та ефективну допомогу для України є справою складною, а інколи й невдячною. Усі, хто цим займався добре знають, як важко поборювати перешкоди, обумовлені різним соціяльним укладом, ментальністю, наслідками важкої критичної ситуації, що є в Україні. Феномен Гординського полягав у глибокому розумінні ситуації на рідній землі, щирому переживанні за її людей, їх біди та страждання.

Ще однією характерною особливістю у діяльності В. Гординського було те, що допомога, яку він організував мобілізувала людей, давала поштовх для праці та розвитку. Це не була милостиня для України, це був посів добірного зерна на рідній землі, турбота про урожай в майбутньому. Саме цим можна пояснити те, що жодна з його ініціятив не згасла, а навпаки розвивається в складних умовах сьогодення.

Як фахівець у галузі клінічної хемії д-р В. Гординський був зацікавлений у розвитку цього виду медичної діягностики в Україні. Початок був зроблений створенням у Львові в обласній дитячій спеціялізованій лікарні сучасної клінічної діягностичної ляборатoрії. Д-р Гординський зумів об'єднати у цій справі ініціятиву Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, велику фінансову допомогу від Союзу Українок Америки і людей, які здійснювали цей проєкт в Україні.

Чотири рази д-р В. Гординський приїжджав в Україну і мав можливість спостерігати й безпосередньо брати участь у розпочатій справі. Сфера його ініціятиви не обмежувалась лише ляборатoрією однієї лікарні. Він зустрічався з керівництвом охорони здоров'я, читав лекції у медичному інституті, брав участь у праці лікарського товариства і НТШ. Перебуваючи у Києві, він переговори з найвищими урядовими особами в міністерстві та Уряді. Слід відзначити, що усі свої службові поїздки в Україну він оплачував власними грішми. Вже будучи тяжко хворим, він продовжував допомагати українським спеціялістам своїми порадами й досвідом.

Конкретні результати залишив по собі д-р В. Гординський в Україні. Найбільш замітним є сучасна багатопрофільна ляборатoрія у Львівській обласній спеціялізованій у проблемах Чорнобиля дитячій клініці. Ляборатoрія забезпечує сучасною діягностикою хворих дітей, за досвідом і порадами звертаються фахівці з інших областей України. Хоч тепер важка економічна криза, проте розпочата д-ром Гординським справа не згасла. Для дальшого розвитку та безперервного функціонування існує потреба у періодичних фінансових дотаціях. З ініціятиви родини покійного створений меморіяльний фонд ім. В. Гординського: CCRF Old Short Hills Road, Short Hills, N. J. 07078; tel.: (201) 376-5140.

У своїх добрих і щирих ділах д-р В. Гординський повернувся на рідну землю, у родинне місто Львів.

Д-р Андрій Петрух,
директор Ляборатoрії ім. Володимира Гординського.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Німеччини Клявс Кінкель у своєму виступі на засіданні Ради безпеки, присвяченому 50-літтю ООН, сказав, що його країна хоче стати постійним членом Ради безпеки ООН і готова взяти на себе більшу відповідальність, яка стане „логічним і послідовним продовженням її активної діяльности, спрямованої на підтримку ООН". На думку К. Кінкеля, Рада безпеки мусить краще дбати про унеможливлення міждержавних конфліктів. К. Кінкель підкреслив, що після закінчення холодної війни Рада безпеки „подолала інертність". Тепер 68,000 „голубих шоломів" ООН беруть участь у 16 мироносних місіях в різних країнах світу. Разом з тим німецький міністер закликав Раду безпеки, втручаючись у конфлікти, не висувати занадто високих вимог щодо солідарности і матеріяльних можливостей країн—членів ООН.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

НИКОЛАЙ МАКСИМЕНКО член УНС Відд. 452-го „Український Клюб" в Е. Чикаго, ІН помер 12-го квітня 1995 року на 72-му році життя. Нар. 11-го жовтня 1922 року в селі Богодухів в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів Івана і Віктора і дочку Валентину Вест; 4-ох внуків, 3-ох правнуків і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 17-го квітня 1995 року на Oakridge Cemetery in Goshen, IN.

Вічна Йому Пам'ять!

Наталія Шуя, секр.

....

МАРІЯ ГАЙДУК член УНС Відд. 221-го Т-ва ім. св. Стефана в Чикаґо, Ілл., померла 24-го квітня 1995 року на 71-му році життя. Нар. 17-го березня 1924 року в селі Маркопіль, Тернопіль, Україна. Членом УНС стала 1964 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, сина Богдана, дочок Ганю і Надю та сестру Параню Прогній з родиною. Похорон відбувся 29-го квітня 1995 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Олена Карачевська, секр.

....

РОМАН ЛУЦИК член УНС Відд. 15-го Т-ва „Україна" в Вашінґтоні, Д.К. помер 25-го березня 1995 року на 90-му році життя. Нар. 1904 року в Стрию, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Лесю, доню Христю з мужем Богданом Балком, внучку Наталку та ближчу і дальшу родину в ЗСА і Україні. Похорон відбувся 29-го березня 1995 року на Cedar Hill Cemetery in Suitland, MD.

Вічна Йому Пам'ять!

Остап Зинюк, секр.

....

ІВАН МУЗІКЕ член УНС Відд. 288-го Т-ва ім. св. Димитрія в Бетлегемі, Па. помер 1-го травня 1995 року на 78-му році життя. Нар. 2-го березня 1917 року в Бетлегемі, Па. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Люїзу, дочок Антонетту і Карін, сина Івана мол. Похорон відбувся на Holy Savior Cemetery in Bethlehem, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

....

ЮЛІЯ О. ЗАБЛОЦЬКА член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабет, Н.Дж. померла 9-го квітня 1995 р. на 77-му році життя. Нар. 1918 року в Україні. Членом УНС стала 1974 року. Залишила у смутку кузина Корнеля Гевка з дружиною Анною. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Е. Осціславскі, секр.

....

ІЛЛЯ ВОРОБЕЛ член УНС Відд. 168-го в Перт Амбой, Н.Дж. помер 28-го квітня 1995 року на 83-му році життя. Нар. 25-го липня 1910 року в Перт Амбою, Н.Дж. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дружину Гелену, сина Рональда і дочку Евелин. Похорон відбувся 1-го травня 1995 року на цвинтарі Клевер Ліф у Вудбридж, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Бабин, секр.

....

МАРІЯ МАЛИК член УНС Відд. 81-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в КортісБей, Мд. Померла 12-го травня 1995 року на 80-му році життя. Нар. 29-го вересня 1914 року в селі Голгочі, Підгайці, Україна.. Членом УНС стала 1963 року. Залишила у смутку мужа Григорія, доньку, двоє внуків і четверо правнуків. Похорон відбувся 16-го травня 1995 року на цвинтарі Holy Cross **в Балтиморі, Мд.**

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

....

ОЛЬГА МАСЮКЕВИЧ член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й. померла 24-го грудня 1994 року на 91-му році життя. Нар. 1-го червня 1903 року в Калуші, Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку сина Юрія Терпиляка і Марту Вороневич. Похорон відбувся 30-го грудня 1994 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольґа Літеппо, секр.

....

СТЕФАНІЯ МЕКДАВЕЛ член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" у Вунсакеті, Р. Ай. померла 1-го квітня 1995 року на 78-му році життя. Нар. 2-го жовтня 1916 року у Вунсакеті, Р.Ай.. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку мужа Роберта, дочку Ґречен і брата Волтера Самборського. Похорон відбувся 5-го квітня 1995 року на VA National Cemetery in Bourne, Mass.

Вічна Їй Пам'ять!

Лев Гардінк, секр.

....

МАРІЯ Р. КАСАРІ член УНС Відд. 78-го ім. св. Миколая в Майнерсвілл, Па. померла 9-го квітня 1995 року на 75-му році життя. Нар. 18-го вересня 1919 року в Майнерсвілл, Па. Членом УНС стала 1967 року. Залишила у смутку мужа Лева. Похорон відбувся на цвинтарі Our Lady of Mt. Carmel in Minersville, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Петрунцьо, секр.

....

ФРАНКО РОҐАЛЬСЬКИЙ член УНС Відд. 63-го у Форд Ситі, Па. помер 6-го грудня 1994 року на 83-му році життя. Нар. 30-го листопада 1911 року. Членом УНС став 1945 року. Залишив у смутку внуків: Рассел і Вікі Міллер, Елізабет Армстронґ, Вілліяма Баркет і Синді МекКлафферти. Похорон відбувся 9-го грудня 1994 р. на St. Francis of Paola Cemetery in Cadogan, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Турко, секр.

....

ЕВДОКІЯ МИСЬ член УНС Відд. 167-го Т-ва ім. св. о. Миколая в Толідо, Огайо померла 1-го березня 1995 року на 71-му році життя. Нар. 1925 року в Медведівці, Бучач, Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку дочок Петрисю Парріш, Марію Армстронґ і Христину Вітінґ, сина Григорія Мися, брата Івана Мельника, сестру Ганю Воронець і 5 внуків. Похорон відбувся 4-го березня 1995 року на цвинтарі Кальварія в Толідо, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Вельґан, секр.

....

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпеченеві грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці.

Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислитися за збірку вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСоюзу

✽ ПРАЦЯ ✽

✽ НА ПРОДАЖ ✽

✽ FUNERAL DIRECTORS ✽